

Suku-Uutiset

3/2015-2017

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Edellinen sukukokouksemme sai ylimääräistä juhluvuotta, kun se ajoittui Leo Mechelinin syntymän 175 ja kuoleman 100-vuotis juhluvuoteen. Seuraava sukukokous 29.7.2017 vietetään Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan merkeissä. Sukukokous pidetään Tampereella, ja onnistuimme varamaan kokouspaikaksi Museokeskus Vapriikin luentosalin, lämpiön ja siihen liittyvän Tammerkoscalle avautuvan näköalaterassin. Tampere ja etenkin sen Museokeskus Vapriikki ovat viime vuosina onnistuneet luomaan huomiota ja suosiota saavuttaneita tapahtumia ja näyttelyjä. Uskomme, että näin tapahtuu myös Suomen itsenäisyyden juhluvuonna, ja meillä on onni kokoontua tapahtumien keskiössä. Sukuneuvosto kävi tutustumassa Vapriikin tiloihin. Valitettavasti meille ei vielä paljastettu vuoden 2017 erityisnäyttelyiden ohjelmaa. Luentosaliin mahtuu noin sata henkeä. Ohjelma tulee sisältämään sekä Suomen itsenäisyyteen että Mechelinus-sukuun liittyvää ohjelmaa. Lämpiöön pyrimme rakentamaan sukututkimukseen liittyvän näyttelyn ja esittelemään Mechelinus-suvun sukuhaaroja.

Sukukouksen ohjelmassa on myös sukuseuran varsinainen ja päätösvaltainen ”vuosikokous”, jossa päätetään mm. sukuneuvoston jäsenistä. Koska olemme rekisteröity yhdistys, sukuneuvosto toimii yhdistyksen hallituksena. Sukuneuvosto on pyrkinyt keskuudessaan tekemään työnjakoa siten, että jokaisella neuvoston jäsenellä on jokin vastuualue (jäsenrekisterin pitäminen, Suku-uutisten toimittaminen jne). Neuvoston jäsenistöä on sukukokouksissa uudistettu. Itse olen ollut sukuneuvostossa yhdistyksen rekisteröimisestä lähtien, ja aion nyt puheenjohtajakauden jälkeen väistyä. Sukuseuran perustajiin kuulunut Martti Mecklin menehtyi kes-

ken sukuneuvostokauden, joten myös hänen tilalleen tullaan valitsemaan uusi jäsen sukukokouksessa. Toivomme sukuseuran jäsenten mieltävien ehdokkaita sukuneuvostoon. Nykyisten neuvoston jäsenten kotipaikat ovat Jyväskylä, Simo, Espoo, Nurmijärvi, Rauma ja Kuopio.

Sukuseuralla on nyt uudistetut kotisivut. Sukuneuvoston sihteeri Päivi Mecklin on käyttänyt sekä aikaa että ammattitaitoa luodessaan sivuille uuden ilmeen ja laajentaessaan sivujen käytettävyyttä sukuseuran aineistojen arkistointiin ja informaation jakamiseen. Olemme kiitollisia Päiville tästä uudistuksesta. Kotisivut ovat tärkeä yhteydenpitoväline sukuseuralaisten kesken, ja ikkuna myös ulkopuolisiin sidosryhmiin. Näitä sidosryhmiä on vuosien varrella ilmaantunut. Näistä ehkä aktiivisin on Jokimaan-Löytyniemen kyläyhdistys, joka on järjestänyt Leo Mecheliniin liittyviä tapahtumia. Meillä saattaa olla mahdollisuus saada kyläyhdistyksen näyttämöseuralta kuvaelma myös vuoden 2017 sukukokouksen yhteyteen.

Pyrimme elävöittämään suvun historiaa nostamalla esiin henkilöitä ja tarinoita. Näitä kerättiin jo sukukirjaan useita kymmeniä, ja jatkamme niiden julkaisemista Suku-uutisissa ja kotisivuilla. Itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi toivomme tarinoita 1917 eläneistä tai syntyneistä suvun jäsenistä. Voisimme yrittää löytää tunnelmia itsenäisyyttään aloittelevasta Suomesta oman sukumme jäsenten kautta.

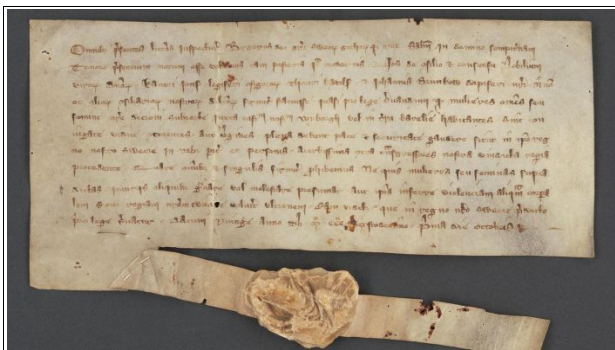
Jukka-Pekka Mecklin
Puheenjohtaja

Naiset kuninkaan suojeluksessa

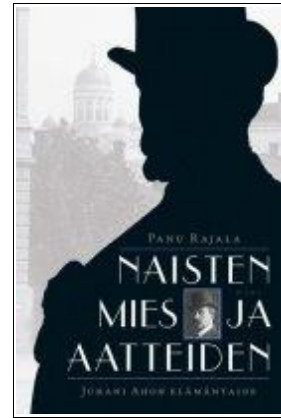
Tässä lehdessä on paljon naisista kertovia tai naisiin liittyviä artikkeleita kunnioittavassa merkityksessä. Siksi onkin paikallaan julkaista myös Suku-Uutisissa kansallisarkiston vanhin asiakirja, joka on kuningas Birgerin suojelukirje Karjalan naisille. Se on annettu 1. lokakuuta vuonna 1316 eli 700 vuotta sitten. Aikakauden tapaan kuningas vahvisti rauhanlait. Niihin kuuluivat kirkkorauha, käräjärauha, kotirauha ja naisrauha, todennäköisesti myös joulurauha. (Henna Mecklin)

Ruotsin kuningas Birger Maununpojan suojelukirje Karjalan naisille:

” -- Täten tahdomme tehdä tiettäväksi sekä jälkeentuleville että nyt eläville, että olemme jalosukuisten herra Knuut Joninpojat, Itägöötanmaan Laamannin, Thoril Kettilinpojat ja drotsimme Johannes Brunkonwin sekä muiden rakkaiden neuvonantajiemme neuvosta ja suostumuksella lujasti määränneet lakina noudatettavaksi, että kaikkien vaimojen tai naisten, jotka asuvat meidän linnamme Viipurin vieressä tai Karjalan maassa, olivatpa he naimisissa olevia, leskiä, nunnia tai neitsyitä, tulee nauttia täyttä rauhaa ja varmuutta, kuten varsinaisessa Ruosin valtakunnassamme, yhtä hyvin omaisuuden kuin henkilön puolesta, niin että loukkaajia kohtaa mitä ankarin kuninkaallinen rangaistuksemme. Näin ollen kiellämme lujasti kaikkia yhteisesti ja kutakin erikseen, ettei kukaan saa ahdistaa tai häiritä yllä mainittuja vaimoja tai tehdä heille mitään ruumiillista väkivaltaa, mikäli haluaa välttää kuninkaallista kostoamme, nimitäin sitä, jota edellä mainitussa Ruotsin valtakunnassamme lakina pidetään.”

Kuningas Birgerin kirje on kirjoitettu latinaksi sulakynällä pergamentille. Alaosassa on kuninkaan sinetti. Asiakirjaa säilytetään Kansallisarkistossa.

Naisten mies ja aatteiden: Juhani Ahon elämäntaide Panu Rajalan kuvaamana

Juhani Aho on kansalliskirjailija, jonka jokainen suomalainen luulee tuntevensa kansa/peruskoulun antamien lukukokemusten perusteella. Todellisuudessa harva on lukenut Juhani Ahon tuotantoa laajemmin tai tuntee hänen elämänsä vaiheita. Vielä harvempi tietää, miksi Juhani Aholla on niin merkittävä sija suomalaisessa kirjallisuudessa, että hänestä alettiin puhua kansalliskirjailijana ja ensimmäisenä suomalaisena kansainvälisenä kirjailijana jo alle 30-vuotiaana. Panu Rajalan 2011 julkaistu Ahon elämänekerta (Naisten mies ja aatteiden, Juhani Ahon elämän taide, WSOY) kuvaa tulevan kansalliskirjailijan kehittymistä Iisalmen kirkkoherran vanhimpana poikana, joka elää turvallisen, mutta heränneiden vaatimattomuutta korostavan lapsuuden.

Opiskelijaelämä Helsingissä on suistaa nuoren itseään hakevan idealistin raiteiltaan, mutta yllättäen hän löytää turvallisen ja omalle sielunmaailmalleen sopivan sijaikodin Järnefeltien kulttuuriperheestä. Järnefeltien pojat Armas, Arvid, Eero ja Kasper tulevat olemaan Aholle tärkeitä ja läheisiä opiskelu- ja keskustelutovereita. Heitäkin tärkeämmäksi muodostuu poikien äidin Elisabetin merkitys Juhani Ahon kirjailijan uralle. Elisabet Järnefelt ohjasi keskusteluillaan ja kirjallisuuden tuntemuksellaan Juhani Ahon kehittymistä kirjoittajana. Hän oli myös se inspiroiva muusa, johon Aho rakastui, ja Elisabet säilyi naisen ihannekuvana Juhani Ahon mielessä läpi hänen elämänsä. Tämä heijastui vahvasti hänen tuotannossaan. Aho tunnetaan kansankuvauksistaan (Siihen aikaan kun isä lampun osti 1883, Rautatie 1884). Mutta hänellä oli myös radikaali näkemys naisten asemaan ja oikeuksiin, ja siinä kuvastui Elisabetin ihailu ja kyvyttömyys löytää hänen kaltaistaan naista puolisoiksi. Papin tytär (1885) ja Papin rouva (1893) sisältävät aineksia Ahon omista lapsuudenkokemuksista sekoitettuna Elisabet Järnefeltin elämään. Aho toi aikalaisensa ja ystävänsä Minna

Canthin kanssa naisen suomenkieliseen kirjallisuuteen, joka tähän saakka oli ollut hyvin miehistä sekä kirjailijoiden että aiheiden osalta. Juhani Ahon Pariisin kokemuksiin perustuva pienenromaani Yksin (1890) aiheutti kotimaassa skandaalin, koska se kuvasi Ahon ja pariisilaisen kurtisaanin tapaamisia.

Aho kuvaa lämpimästi ja kunnioittavasti, miten keskustelut pariisilaisen kurtisaanin kanssa saivat hänen ahdistuksensa helpottumaan ja hän tajuaa, että myös naisilla on oikeus omaan, tasavertaiseen elämään. Suomessa kirja herätti ristiriitaisia tunteita ja oli vähällä, ettei Aho menettänyt sekä vanhempiansa että kustantajan tukea. Kuitenkin kirjan käännöksen menestyminen Pohjoismaissa ja Euroopassa nosti Ahon ensimmäiseksi suomalaiseksi kansainvälisesti noteeratuksi kirjailijaksi ja pelasti hänen kirjailijan uransa.

Aho ennätti itseään etsiessä olla jo muutaman keran kihloissa (tai ainakin melkein), ja hän kosi myös Elisabet Järnefeltin nuorinta tyttäreltä Ainoa. Aino oli kuitenkin jo ehtinyt antaa sydämensä nuorelle muusikolle ja tulevalle säveltäjämestarille Jean Sibeliukselle, ja Aho sai rukkaset. Avioliitto taidemaalari Venny Soldanin kanssa antoi Ahon elämälle suunnan. Taiteilijapariskunta haki työrauhaa ja inspiraatiota maaseudun ja saariston suojasta. Aho kirjoitti historiallisia teoksia (Panu 1897, Kevät ja takatalvi 1906 ja Juha 1911) Samalla hänestä muotoutui suomen kielen asiantuntija, joka osallistui Raamatun käännöstoimikunnan työskentelyyn. Aho saavutti kulttuurin ”akateemikon” arvon paljon ennen Suomen Akatemian perustamista. Hänet valittiin Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Kansallisteatterin hallitukseen. Hän sai myös kunnian valita ne kansainväliset kaunokirjallisuuden merkkiteokset, jotka otettiin suomenkielisenä kustannettavaksi ja hän valitsi jopa kirjoille mieleisensä kääntäjät (mm. Eino Leino ja Joel Lehtonen italiankielisille teoksille).

Juhani Aho oli ensimmäisen Nobel-ehdokkuus 1902 oli ennen aikainen. Leo Mechelin teki seuraavan ehdotuksen vuonna 1910. Aho säilyi Nobel-komitean ehdokaslistoilla vakavasti otettavana ehdokkaana, mutta ehkä häntä pidettiin vielä liian nuorena palkinnon saajaksi ja odotettiin myöhempää tuotantoa. Ahon kirjallinen tuotanto oli kuitenkin ehtinyt saavuttaa huippunsa. Hän keskittyi viimeisinä vuosinaan luontoon ja erityisesti perhokalastukseen. Hänestä tuli intohimonsa ja kalastuskertomustensa (lastut) ansiosta arvostettu ”kansalliskalastaja”. Sydänsairaus vei terveyden ja kansalliskirjailijan ennenaikaiseen hautaan 60-vuotiaana.

Rajalan kirjan nimi "Naisten mies ja aatteiden" ei viittaa pelkästään Ahon ja Elisabet Järnefeltin väliin Ahon kehityksen kannalta tärkeään ja läpi elämän jatkuneeseen henkiseen kumppanuuteen. Myös suhde puolisoonsa Venny Soldan-Brofeldtiin ja tämän

siskoon Tillyyn on osa suomalaista kulttuurihistoriaa. Venny oli vahva persoona, itsenäinen, lahjakas ja tasa-arvoinen taiteilija, jota Aho ihaili. Oliko Tilly se, joka herätti Ahon huolehtijan vaistot, joista Yksinäinen – kirjassa jo saatiin kuvaus. Perheeseen syntyy kolme poikaa, Antti ja Heikki Vennyn synnyttämänä ja Björn Tillyn. Kaikki kolme poikaa vaikuttivat Suomen kulttuurielämässä - Heikki ja Björn (Aho&Soldan) työskentelivät yhdessä kuvaten ja tuottaen yli 3000 dokumenttia ja elokuvaa mm. Ahon Juha-teoksen. Antista tuli tietokirjailija, joka kirjoitti sekä isänsä että äitinsä elämäkerrat.

Panu Rajalan kirja on antoisa lukukokemus ja mielenkiintoinen kuvaus Juhani Ahon persoonasta ja 1800-luvun lopun suomalaisesta kulttuurielämästä.

Johannes Brofeldt syntyi Lapinlahdella Theodor Brofeldtin ja hänen vaimonsa Karolinan (os. Snellman) 8-lapsisen perheen vanhimpana 1861 (Taulu 641a). Theodor Brofeldtin äiti Margareta Charlotta oli Leo Mechelinin isän Gustaf Johan Mechelinin isosisko (Taulut 640-641). Margaretan ja Gustafin äiti puolestaan oli Christina Maria Mechelin (ks. Helena Riekin artikkeli "Mechelinin mamma" suku-kirjassa ja Arvi Meklinin artikkeli Suku-Uutisissa 2/2015).

Antti J Ahon kirjoittamia kirjoja vanhemmistaan:

-Juhani Aho, elämä ja teokset, osa I ja II.

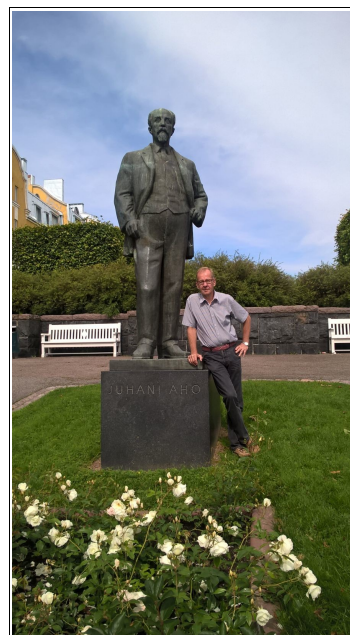
WSOY 1951

-Juhani Aho ja hänen aikansa. Kuvateos,

WSOY 1948

-Venny Soldan-Brofeldt ja hänen maailmansa.

-Luonnoksia ja muistelmia, WSOY 1946

Artikkelin kirjoittaja Jukka-Pekka Mecklin Juhani Ahon patsaalla

Lähikuvia rakkaasta Leo-sedästä – Leo Mechelin ihmisenä Tekla Hultinin päiväkirjamerkintöjen mukaan

Kuka oli Leo Mechelin?

Leo Mechelin 1839 - 1914 , (taulu 643), on sukulaistemme, jonka syntymästä oli v. 2014 kulunut 175 vuotta ja kuolemasta 100 vuotta. Tuona merkkivuonna sukuseurana tutustuimme monissa yhteyksissä hänen elämäänsä ja toimintaansa. Hän oli valtio-oikeuteen erikoistunut tiedemies, talouselämän vaikuttaja, poliitikko ja rauhanmies. Hän toimi lakeihin vedoten määrätietoisesti ja sinnikkäästi Suomen suuriruhtinaskunnan oikeuksien puolustajana venäläistämispyrkimiksiä vastaan.

Millainen ihminen tämä jo aikalaisensa juhlimassa suurmiehemme oli? Kasteen hän sai nimellä Leopold Henrik Stanislaus ja perheen ja toverien keskuudessa kutsuttiin tavallisesti Leoksi. Hän oli koulupoikana ahkera ja tuotti myös käytöksellään iloa vanhemmilleen. Äiti Amanda Gustava o.s. Sagulin kirjoitti kirjeessä: "Leo on kaikkien ilo ja kaikkien huvi tasaisen, hyvän mielenlaatunsa tähden, joka ei häntä milloinkaan petä." Isä Gustaf Johan Mechelin , (taulu 642), kirjoitti 15-vuotiaalle pojalleen mm. "Olkoon aina vaatimaton sävyisyys sinulle ominaista. Mutta esiinny miehuullisesti siinä, missä totuuden ja velvollisuuden tunto kaipaa ääntäsi".

Osakuntariennoissa jotkut kuvasivat hänen viileää käytöstään: "liian isoinen". Yliopistossa hän pohti antautumista kirjailijan tai esteetikon uralle, mutta keväällä 1860 filosofian kandidaatin tutkinnon suoritettuaan, hän kirjoitti kuitenkin vanhemmilleen havainneensa, "ettei millään ehdolla saa antautua ytimettömäksi ja veltoksi kaunosieluksi siinä, missä pikemmin täytyy aukaista ura todellisuuden maailmassa". Hänellä oli tyylikäs esiintyminen, organisatiotaito, hyvät puhujanlahjat ja tarkoin perustellut näkemykset.

Kuka oli Tekla Hultin?

Tekla Hultin (1864 - 1943) promovoitiin ensimmäisenä suomalaisena naisena filosofian tohtoriksi. Sinnikäs ja itsenäisesti ajatteleva Hultin ansioitui tiedenäisenä, lehtinäisenä, aktivistina, poliitikkona ja poliittisena kirjailijana. Tekla Hultinille politiikassa olivat tärkeitä asioita varsinkin isänmaan etujen puolustaminen sekä naisen ja miehen tasa-arvon edistäminen, kuten yhtäläinen äänioikeus. Hän oli Leo Mechelinin läheinen ystävä ja epävirallinen sihteeri. Tekla Hultinin päiväkirjat ovat säilyttäneet runsaasti väläyksiä Leo Mechelinistä lähietäisyydeltä.

Leo Mechelinin ja Tekla Hultinin sukulaisuus

Tekla Hultin kertoo: "Se mies, jolle olen suurimman kiitollisuuden velassa poliittisesta kasvatuksesta, on L. Mechelin. Että laisinkaan tulin kosketukseen hänen mittaisensa ja hänen asemassaan olevan miehen kanssa, johtui siitä, että perheemme olivat jonkinlaisessa sukulaisuussuhteessa keskenään. L. Mechelinin isän sisar Johanna Mechelin" , (taulu 640 VII), "Jaakkiman rovastin," (taulu 640)," tytär, oli näet mennyt naimisiin paikkakunnan kruununvoudin P.G. Savanderin kanssa ja siten joutunut äitini emintimäksi" (=äitipuoleksi). "Hän kuoli tosin pari vuotta myöhemmin, mutta perheet jatkoivat, niin kuin siihen aikaan oli tapana, edelleen sukulaisseurustelua, ja L. Mechelinin kerrotaan aikaisimmassa nuoruudessaan vaihtaneen eräitä runomittaisia kirjeitä äitini kanssa. Kun 19-vuotiaana sitten itse saavuin Helsinkiin opintojani jatkamaan, pidettiin luonnollisena, että minun oli käytävä Mechelinin perheessä viemässä terveisiä äidiltäni. Pikku maalaistyttö sai siellä ystävällisen vastaanoton, luettiin vähitellen lähimpään sukulaispiiriin kuuluvaksi, pääsi lopuksi milloin tahansa Leo-sedän työhuoneeseen ja sai istuutua vastapäätä häntä hänen kirjoituspöytänsä ääreen."

"Mechelinin minulle osoittamaa harvinaista luottamusta poliittisten tietojen annossa en saata selittää muulla tavoin kuin todisteena hänen täydestä luottamuksestaan asianharrastukseeni ja vaiteliaisuuteeni. Herkkänä tunneihmisenä hän ehkä monesti myös tunsu vastustamatonta tarvetta purkaa ahdistuneen mielensä henkilölle , jonka tiesi samoin ajattelevaksi ja joka ei käsittänyt hänen mielenpurkaustaan väärin."

Tekla Hultinin päiväkirja

Tekla Hultin kertoo muistiinpanojensa ensimmäisestä osasta: "Ne olivat aikoinaan pieniin mustakantisiin päiväkirjoihini merkityt. Niiden tarkoituksena ei ollut omien elämänvaiheideni kuvaaminen, nämä kun silloin (vv. 1899 - 1914) vallitsevien yleisten olojen ja tapausten rinnalla tuntuivat kovin mitättömiltä. Ne eivät myöskään sisällä mitään omakohtaisia 'tunnustuksia', jollaisia usein päiväkirjalle 'salaisuutena' uskotaan, vaikka monesti toivossa, että ne kerran maailmassa julkisuuteen joutuisivat." –

"muistiinpanot ovat enimmäkseen kiireessä kirjoitetut eivätkä olleet aiotut julkaistaviksi," – "olen välttänyt korjauksia, peläten ehkä tekeväni jonkun muistivirheen tai muuttavani historiallista taustaa." –

"Huomattakoon, etteivät nämä muistiinpanoni pyri olemaan historiankirjoitusta, ne luovat enintään valaisevia välähdyksiä siihen taustaan, jolle historialliset tapahtumat kuvastuvat."

Tekla Hultin: Päiväkirjani kertoo 1899 - 1914 I alkaa 15.2.1899 helmikuun manifestista ja päättyy 6.2.1914 neljä päivää Leo Mechelinin hautajaisten jälkeen. Sakari Mecklinin (Taulu 139) sukukirjaamme Leon elämäntyöstä laatiman artikkelin "Päätänsä pidempi" sivut 45 - 59 kertovat samasta ajanjaksosta. Siinä kerrotaan mm, että ruumiinsiunaustilaisuudessa Nikolainkirkossa Suomen laulu esitti Heikki Klemetin johdolla Bachin kantaatin "Jesu meine Freude". Sukuseuramme kotisivuilla internetissä on linkkejä <http://mechelinus.fi/leo-mechelin.html>. Mutta palatkaamme tuohon todistuskappaleeseen, Tekla Hultinin päiväkirjaan. Poimimme sen sivuilta joitakin tuokiokuvia.

26.12.1904: "Olin aamupäiväkahvilla Mechelinillä. Setä näytti jälleen virkeältä, vaikka hän on edellisinä päivinä ollut lakkaamatta työssä. Eräänäkin yönä hän oli levännyt vain 3 tuntia. Mikä tavaton työkyky, mikä henkinen ja ruumiillinen jäntevyyds!"

15.1.1905: "Illan vietin Mechelinillä perheen keskuudessa. Mechelinillä ei todellakaan ole ollut joululomaa muiden valtiopäivämiesten lailla. Tänäkin hän on käyttänyt aamupäivän selostuksen kirjoittamiseen valtiopäivien toiminnasta L'Européen-aikakauskirjaan. Päivällisen jälkeen hän jälleen istuutui kirjoituspöytänsä ääreen, jonka hän vasta illalla jätti pariaksi tunniksi pitääkseen meille naisille seuraa.

..... Mechelin oli muuten koko illan harvapuheinen, ikäänkuin mietteisiin vaipunut, tai oikeammin niinkuin hän ajatuksineen olisi ollut muualla. Tuskinpa hänen ajatuksensa näinä aikoina paljon irtaantuivatkaan siitä asiasta, johon ne yötä päivää ovat kiinnittyneet – Suomen kohtalosta ja tulevaisuudesta. Niin miellyttävää kuin oleskelu tänäkin iltana oli Mechelinin perheessä, jossa aina tunnen ystävyys ja sydämen lämmön minua ympäröivän, en kuitenkaan voinut olla jäähyväisiä jättäessäni virkkomatta: aina tunnen omantunnonvaivoja lähtiessäni sedän luota, moitetta siitä, että olen ryöstänyt itselleni kallisarvoisia hetkiä ajasta, joka muuten yksinomaan olisi ollut isänmaalle omistettu."

13.2.1905: "Olin tänään päivällisillä Mechelinillä. Isäntä näytti alakuloiselta. Hän valitti Hohenthalin attentaattia ja piti sitä poliittiseltakin kannalta lyhytnäköisenä." (Lennart Hohenthal oli 6.2. ampunut prokuraattori Soisalon-Soinisen) "Valtiosäädty olisivat suuremmalla arvovallalla ja arvostelukyvyllä voineet langettaa tuomion prokuraattorin teoista"

30.3.1905: Söin tänään päivällistä L. M.:n perheessä. .. Hän oli enemmän kuin viikon sairastanut (influenzaa) ja näytti vieläkin väsyneeltä, mutta oli kuitenkin jo täydessä työssä, minkä oli keskeyttänyt vain niinä päivinä, jolloin oli vuoteen omana. Kuumeen synnyttämään vaivaan oli tullut lisäksi levottomuus asi-

oiden kehittymisestä Pietarissa."

7.4.1905: "Klo 9 aamulla sain kutsun tulla Mechelinin luo suomentamaan" (Mechelinin edellispäivänä perustuslaillisten kokouksen aikana valtiopäiville laatimaa) "ehdotusta. M. tuntui sangen hermostuneelta, hänellä kun oli edessään tavallista työläämpi päivä.--- 'Älä nyt vaan kiihdy Obolenskin luona', varoitti Mechelinia hänen vaimonsa. 'Ole huolehti', vastasi tämä, 'nyttemmin minä vain kiihdyn itseäni kohtaan'."

11.5.1905: "Vasta tänään kuulin ensimmäisen kerran tarinan Leo Mechelinin nuoruudenrakkaudesta. Hän oli nuorena maisterina ollut kihloissa erään neiti Augusta Ramsayn kanssa, jonka isä oli kenraaliadjutantti ja Venäjän valtakunnanneuvoston jäsen Anders Ramsay ja äiti tämän toinen puoliso, vapaaherratar Augusta Constance Mellin. Aatelisylypeydestä isä ei suostunut antamaan tytärtään aatelittomalle ja pakotti tyttärensä purkamaan kihlauksen. Nuori Mechelin kuuluu olleen hyvin kiintynyt morsiamensa, Tarinan kertoja otaksui kihlauksen purkamisen syvästi loukkaaneen nuoren miehen kunniantuntoa ja tämän tapauksen kannustaneen häntä pyrkimään omin voimin asemaan, jonka niin moni keskinkertainen, säädystään ylpeilevä aatelistarri saavuttaa ilman omaa ansiotaan."

11.6.1905: "Helluntaipäivänä 11 p. kesäk. Olin ilta-päivällä laivarannassa v. Döbelnin saapuessa, jossa Mechelin palasi Tukholmasta.---- Tervehtiessämme toisiamme olimme molemmat liikuttettuja. Miten ilahduttikaan minua hänen ystävyysvakuutuksensa, että hän oli iloinen tavatessaan minut. Useimmat ihmiset, jotka tuntevat Mechelinin vain julkisesta elämästä, näkevät hänessä vain poliitikon, taitavan puhujan, tottuneen maailmanmiehen, jonka eleet hänen nuoremmalla iällään ja meidän ahtaissa oloissamme ehkä joskus ovat tuntuneet liiankin suuremmoisilta; minulla on sen sijaan ollut niin usein tilaisuus nähdä hänet tunneihmisenä, jopa hyvinkin herkkänä tunneihmisenä, joka on erinomaisen kiitollinen vähimmäistakin ystävyysosoituksista ja joka itse aina koettaa valmistaa iloa kaikille, jotka ovat hänen sydäntään lähellä."

15.6.1905: "Mechelin oli pyytänyt minua torstaina illalliselle Alppilaan. Sakea sumu pakotti meidät kuitenkin jäämään kaupunkiin, Seurahuoneelle. Vaihdos olikin onneksi, sillä suuressa ruokasalissa ei ollut ketään muita illastajia. Nytkin keskustelumme liikkui melkein yksinomaan politiikan ympärillä."

18.6.1905: "Illalla tein vielä Mechelinin seurassa kävelymatkan Kaivopuiston välleille. -- 'Minusta tuntuu', virkkoi hän katsellessaan suuremista näköalaa merelle päin ja yli kaupungin, 'kuin näkisin kaiken tämän sumuharson läpi, kaukaisena ja epätodellisena. Ajatukset ja mieleni ovat niin muuta täynnä.'"

2.9.1905. "lauantaina Mechelin jälleen oli tullut kaupunkiin ja kävi illalla luonamme. Hän oli lopen uupunut yhtämittaisen työpäivän jälkeen. Sain hänet hetkeksi heittäytymään vanhalle, mukavalle, vihreälle sohvallemme, Aldyth-siskoni ja minun istuessa il-tahämärässä hiljakseen vieressä juttelemassa. Rakas vieraamme valitteli työtaakkansa raskautta. Edellisellä päivänä hänen esim. oli täytynyt sepittää ranskan-kielinen kirjoitus ja luonnos venäjänkieliseen kirjoitukseen kaiken muun työn lisäksi. 'Ukko on vanha', hän huokasi, 'työ ei suju yhtä helposti kuin ennen. Ja aina on pakko seisoa samassa myllyssä ja aina yhtä huonolla tuloksella. Jospa saisin edes aikaa antautua käsittelemään mieluisempia yleisiä kirjallisia tehtäviä!' – Omasta puolestani en keksinyt tähän yhtään lohdutuksen sanaa. Eihän meillä ole ketään muuta asettaa hänen sijalleen siihen työhön, niin että hänen täytyy kyllä edelleen pysyä aisoissa. Hän huokasi ja virkkoi synkästi: 'Niin, täytynee sitten jatkaa, kunnes jonakin päivänä kaatuu.' Nämä sanat koskivat minuun kipeästi, ikäänkuin pahana enteenä. Ehkäpä Edelfeltin äskeinen kuolema loi sillä hetkellä synkän varjon meidän kummankin mieleen."

14.10.1905: "Mechelin on hyvin huolestunut vaimonsa horjuvan terveyden johdosta ja lopettaa kirjoituksensa sanoilla 'on raskasta elää'."

4.12.1905: "Uusi senaatti kokoontui tänään klo 12 ensimmäiseen istuntoonsa. Paljon ihmisiä oli kerääntynyt torille katsomaan 'uusien miesten' saapumista ja Mechelinia tervehdittiin eläköönhuudoilla hänen noustessaan portaille. Lisälehdet julkaisivat iltapäivällä sen hallitusohjelman, jonka Mechelin luki suomeksi avatessaan istunnon."

15.12.1905: "'Minä olen ainoa, jolla on syytä valittaa uutta suuntaa', sanoin Mechelinille viimeinkin tavatessani hänet. 'Enhän nykyään enää koskaan saa tilaisuutta tavata Teitä'. Sain vastaukseksi, että hänkin on minua kaivannut, mutta aika oli valitettavasti täpärrällä. Aamulla oli hänellä kodissaan yksityinen vastaanotto, sitten seurasi pikainen aamiainen, klo 11 - 5 oli senaatilla istunto ja illalla istui hän valiokunnissa ja komiteoissa."

25.2.1906: Aamupuolella olin veljeni ja sisareni kanssa Mechelinillä teekutsuilla. Miten ystävällistä, hänellä kun oli joka hetki tehtävää ja hän nytkin valitti väsymystänsä."

26.3.1906: "Valitettavasti minun täytyi lähteä pois kesken ohjelman" (naisasialiitto Unionin juhlasta) "kun olin saanut luvan tavata Mechelinia ennen hänen Pietariin lähtöään. Tietysti hän saattoi omistaa minulle vain muutamia minuutteja, mutta sitä suuremman arvon panin niihin, varsinkin huomattessani, ettei hänellä ollut mitään erityistä asiaa, vaan ainoastaan halu tavata minua. 'Meillä on jälleen edessämme kovat ajat', virkkoi hän minua tervehtiessään."

Väsyneeltä hän myös näytti. Mutta oliko se ihme, kun hän oli johtanut senaatin istuntoa klo 11:sta klo 5:teen ja nyt oli yömatka edessä sekä huomenna neuvottelu klo 1:stä, jolloin tarkkaavaisuus ja iskuvalmius oli jännittävä äärimmilleen. Kolmas matka yöjunassa ja vain yksi päivä välissä olisi ollut rasittava jo nuoremmallekin miehelle ja Mechelin oli lisäksi ollut ankarassa työssä välillä olevinakin päivinä. Kysyin häneltä oliko hänellä mitään tehtävää minulle. -- 'Ei mitään erikoista', vastasi hän. 'Halusin vain tavata sinut. Lohduta minua!' puhkesi häneltä mielenliikutuksen valtaamana. -- Tunsin tämän olevan niitä hetkiä ihmisen elämässä, jolloin hän näkee koko elämäntyönsä uhkaavan luhistua. Puhkesihan Jumalan pojankin huulilta kerran epätoivoinen huudahdus: 'Jumalani, Jumalani, miksi olet minut hyljännyt!' Voi, mitä kykenin minä tekemään muuta kuin osoittamaan syvää myötätuntoa ja henkilökohtaista ystävyyttäni. Hetkisen kuluttua saavutti hän jo vallan mielenliikutuksestaan ja itsehillintänsä, jonka harva ihminen lienee nähnyt hänen menettäneen. Sen jälkeen hän lyhykäisesti kertoi minulle millä kannalla asiat nyt olivat."

9.9.1906: "Kävin tänään Mechelinillä, joka rouvineen eilen oli palannut Norjasta. M. näytti hyvin vakavalta. Huomautettuani tästä hän vastasi: 'Onhan aikakin vakava'."

1.1.1907: Uudenvuodenpäivänä oli Mechelinillä sukupäivälliset. Isäntämme piti, kuten tavallisesti, päivällisillä lämpimän, ylevähenkisen puheen. Hän lausui lujan vakaumuksensa olevan, että sekä hallitustapa että yhteiskuntaelämä on välttämättä kehitettävä enemmän kansanvaltaisiksi."

13.2.1907: "Viime sunnuntaina olin päivällisillä Mechelinillä. Setä oli harvinaisen vähäpuheinen. Hän käveli jäykästi hermostuneen vuoksi eikä ollut koko päivänä saanut yhtään lomahetkeä, jolloin olisi voinut hierottaa itseään."

29.3.1907: "Itsestään hän lausui: --'Elän nykyään alituisessa levottomuudessa vaimoni sairauden vuoksi, ilman mitään ilon aihetta, lakkaamatta työtä tehden ja sittenkin lujasti vakuutettuna siitä, että se kansanvaltaiseen kehitykseen pyrkivä tie, jolle me olemme astuneet, on oikea ja päämäärään johtava. Tule antamaan minulle neuvoja niin usein kuin haluat', "virkkoi hän minulle jäähvyäisiksi. -- Mitä -- neuvoja? -- hänelle!"

11.12.1907: "Mechelin näytti minusta, tänään käydessäni hänen luonaan, hyvin synkältä. Miten katkeralta tuntuneekaan hänestä nähdä kaikkien toiveiden, jotka vielä kaksi vuotta sitten näyttivät niin valoisilta, nyt hajoavan ja luhistuvan! Katkeralta ja loukkaavalta mahtanee hänestä myös tuntua kohdata koko ajan epäilyä omien kansalaistensa taholta, jotka väärinkäsittävät kaikki hänen tekonsa. ---- Ja samaan

aikaan hän näkee sairaan vaimonsa elämänliekin palavan yhä heikommin. --- Rakas vanha ystäväni! mitä saatoinkaan keksiä lohduttaaksesi häntä, kun hän liikutuksen valtaamana syleili minua jäähyväisiksi. Vain myötätuntoani ja ystävyyttäni saatoin hänelle vakuuttaa."

14.2.1908: "Iltapäivällä Mechelin pyysi minua tulemaan auttamaan häntä eräässä työssä. Oli kysymys erään Suomen kysymystä koskevan selostuksen suomentamisesta, jonka Mechelin oli kirjoittanut ja joka sitten senaatin tarkastamana oli julkaistava virallisissa lehdissä. M. valitti, ettei hän vielä ollut ehtinyt saada kirjoitusta täysin valmiiksi. Hän oli kyllä aloittanut sen eilen illalla ja kirjoittanut sitä yöllä klo 3:een saakka, mutta yötyöstä oli seurauksena, että hän oli ollut liian väsynyt virkistykseen edes päivällislevostaan. Sydän oli ollut levoton. Hänen tyttärensä tuli tämän kuullessaan hyvin levottomaksi. Cely parka, joka on muutenkin syvästi huolissaan äitinsä sairauden johdosta ja harvoin voi loitota hänen vuoteensa äärestä. Jätin Mechelinille esitelmäni 'Suomen asema Venäjän valtakunnassa', joka äskettäin on ilmestynyt W. Söderströmin kustannuksella S. Naisliiton lentokirjasten sarjassa, ja sanoin sen olevan hedelmän hänen kylvöstään. --'Ja kuitenkin sanotaan minun kylväneen vain rikkaruohoa!' puhkesi häneltä liikutuksen valtaamana ja hilliten nyhkytyksen. -- Särkee sydäntäni nähdessäni hänen kaksinkertaisen tuskansa ja levottomuutensa sekä kuolemansairaana vaimonsa puolesta että Suomen asiain nykyisen tukalan tilanteen vuoksi. Minulle hän vapaasti paljastaa ainaisen levottomuutensa ja huolestumisensa, jonka hän vieraiden seurassa osaa peittää tyynellä ja arvokkaalla ulkonaisella esiintymisellään.

22.5.1908: "Ryhdyttekö sitten kirjoittamaan muistelmianne, kuten Cely toivoo?" kysäisin. -- 'Siihen ei minulla vielä ole aikaa', vastasi hän ja jatkoi sitten: 'Ensin tahtoisin kirjoittaa valmiiksi kirjoituksen sosialismista, jonka viime kesänä aloitin oleskellessani Voksenkollenilla Norjassa, ja sen jälkeen tahtoisin panna paperille mielipiteeni yhteiskunnan kehityksestä ja julkisen elämän johtavista periaatteista. Siis pitkä ohjelma, kuten huomaat.'"

28.7.1908: "Mechelin on enemmän kuin viikon päivät ollut sairaana, kärsinyt ankaraa reumatismia. Sen sain tietää vasta tänään, kun pääsin häntä tapaamaan. Vähinkin liike tuottaa hänelle kauheata tuskaa. Hän näytti minusta hyvin väsyneeltä ja valitti, ettei hän jaksanut tehdä työtä."

24.11.1909: "L.Mechelin täyttää tänään 70 vuotta. Kun aika ei soveltunut julkisiin juhlanviettoihin ja kun hänen vaimonsa " (Alexandra Elisabeth Lindroos 24.10.1844 - 13.7.1909 Taulu 643) "kuoleman johdosta ei perheessäkään haluttu juhlaa viettää, päätimme me sukulaiset, jotka niin monasti olimme saa-

neet nauttia vieraanvaraisuutta hänen kodissaan, kutsua hänet ja hänen tyttärensä yhteisille illallisille Ylä-Ooprikseen, ---- Saimmehan kuulla juhlavieraamme itsensäkin puhuvan. Kiitettyään läsnäolevia ystävällisestä kutsusta siirtyi hän tapansa mukaan yleisiin asioihin. -- 'Uudestaan palannut kova aika', vakuutti hän, 'ei ole murtanut rohkeuttani ja voimaani. Venäjän ja Suomen maailmankatsomuksen välillä on pohjaton kuilu. Kaikki, mikä meidän mielestämme antaa elämälle arvoa, on tuntematonta Nevan toisella puolen. Siellä heillä on ollut niin huonoja opettajia, etteivät he voi käsittää sivistyskansan elämäntarpeita. Mutta Venäjälläkin elää vapaudenkaipuu.-- Meidän tulee olla selvillä siitä, että Suomen viholliset Venäjällä aikovat tehdä maallemme niin paljon paha kuin vain kykenevät. Meidän pitää sen vuoksi levittää sekä omassa maassamme että uuden Venäjän nousevassa kansassa oikeaa käsitystä oikeuden periaatteista. --- Te nuoremmat', lausui hän, 'saatte varmaan vielä eläessänne kerran nähdä Venäjän vallanpitäjien tunnustavan, että meitä kohtaan ajettu politiikka on ollut häpeällisen väärä.' -- Ja ikäänkuin anteeksi pyytäen puhuja lisäsi: --'En ollut aikonut kosketella politiikkaa tänä päivänä ja siihen olen nyt kuitenkin joutunut.' Hän muistutti sitten kotiansa ja manalle menneitä omaisiansa. '70-vuotiaana ei ihminen enää liiku illusionien maailmassa, mutta hyvä on palauttaa mieleensä muistoja. Hyvä on myös unohtaa se, mikä elämässä on ollut vaikeata, unohtaa että on ollut vihamiehiä ehkäpä vainoojiakin. Mutta hyvä on myös liittyä lähemmäksi elossa vielä oleviin ystäviinsä.' Hän lopetti sitten puheensa kiittäen kaikkia osakseen tulleesta ystävydestä. Läsnäolevalle ystävälle Valter Runebergille, joka oli muotoillut hänen aamupäivällä Ateneumissa paljastetun rintakuvansa, hän lopuksi lausui erikoisen kiitoksen.

15.5.1911: Tekla Hultin "istui valtiovarainvaliokunnassa ja oli eri mieltä ruotsalaisen kansanpuolueen kansanedustajan Leo Mechelinin kanssa ns. sotilasmiljoonista. -- "Myöhemmin olen monta kertaa keskustellut ehdotuksesta Mechelinin kanssa. Hän oli syvästi loukkaantunut siitä vastarinnasta, mikä oli kohdannut hänen ehdotustaan. -- 'Pitäisihän ihmisillä toki olla jotakin luottamusta minuun', virkkoi hän. 'Nämä ovat viimeiset valtiopäivät, joihin nyt otan osaa.' Olin kovasti onneton, että minun täytyi vastustaa hänen suunnitelmaansa, mutta e n v o i n u t tehdä toisin. Minusta näyttää tuo suunnitelma poikkeavan siitä suunnasta, jota eduskunta on vuosikausia noudattanut."

4.1.1914: "Hetki sitten minulla oli katkera onni päästä Mechelinin puheille. Se oli poikkeusetu, joka näinä aikoina on suotu vai harvoille, häntä kun vaivaa tauti, jonka ääressä lääkärit ovat neuvottomia ja voimattomia. --- Sanottiin, että hänellä tänään oli

muka 'parempi päivä', ja kuitenkin tapasin hänet istumassa nojatuolissa kirjoituspöytänsä ääressä niin leppymättömän taudin murtamana, että kyynelet kihosivat silmiini, vaikka kaikin voimin koetin liikutustani hillitä. Hänkin oli liikutettu.--- Hän, joka kahden keskustellessamme on aina täysin avoimesti ja luottamuksellisesti ilmaissut ajatuksensa, tuntui nytkin käyttävän tilaisuutta lausuakseen, mitä hänellä sisimmässään oli sydämellä -- . Juuri nyt olisi niin paljon tehtävää, mutta hän ei kyennyt sitä suorittamaan,--- ' Paljon olisi tehtävä..' Paljon olisi myös kirjoitettava..' 'Eikä hän koskaan ollut ehtinyt panna paperille,..' Sairas puhui niin lakkaamatta, että ääni väliin loppui ja hänen täytyi koota voimiaan voidakseen jatkaa. --- Monta kertaa olin jo yrittänyt lähteä pois, kun pelkäsin rasittavani sairasta, mutta joka kerran hän oli pidättänyt minua. Nähtävästi hänellä oli tarve purkaa huolestunutta sydäntään. -- Oliko sydämellinen jäähyväissuudelmamme oleva viimeinen. --- Kotiin päästyäni itkin silmäni melkein sokeiksi. Istuuduin pöytäni ääreen kirjoittamaan hänelle kirjettä, jotta saisin sanotuksi hänelle edes osan siitä, mitä en saanut suullisesti ilmaista.

26.1.1914: "Myöhään eilen illalla menin Celyn luo, kun minulla ei enää ollut rauhaa istua kotona, enkä kyennyt tekemään mitään. Saliin asti kuului sairaan koriseva hengitys, ja Cely salli minun astua hänen huoneeseensa. – Hän makasi vuoteellaan puolittain sivullaan ja näytti nukkuvan syvää unetonta unta. Ellei olisi kuullut tuskallisen raskasta hengitystä, olisi luullut hänen nukkuvan rauhallista, tervettä unta. Kasvot olivat tosin laihtuneet, koko pää näytti pienemmältä kuin ennen, mutta kasvojen profiili oli yhtä kaunis ja jalo kuin ennen, poskilla oli vielä jällellä hiukan punaa ja peitteellä lepäävä käsi, jota suutelin, oli hieno, lämmin ja pehmoinen." "Kuolema oli tapahtunut klo 3 yöllä." "---Niinpä olet sinä siis poistunut ainiaaksi, sinä rakas, rakas Leo-setä, isällinen ystäväni, opettajani, neuvonantajani sekä suurissa että pienissä asioissa, poliittinen omatuntoni ja esimerkin antajani kaikkiihuraavassa isänmaanrakkauksessa ja lahjomattomassa oikeamielisyydessä. Kuten kirjoitin sinulle: elämäni parhaimmasta osasta on minun sinua kiittäminen."

Siunatuksi lopuksi: Leo Mechelin oli ihminen. Tekla Hultin oli ihminen. Minä olen ihminen. Sinä olet ihminen. Me olemme ihmisiä.

"Sillä ihminen on kuin ruoho, ihmisen kauneus kuin kedon kukka. Ruoho kuivuu, kukka lakastuu, mutta Herran sana pysyy iäti. Juuri tämä sana on teille ilosanomana julistettu."

1 Piet. 1: 24 – 25

Lähteitä:

Hultin Tekla: Päiväkirjani kertoo 1 1899 – 1914
Sukuseura Mechelinus, toim. Martti Mecklin, Sakari Mecklin,
Tuula Merjola-Partanen, Sylvi Tiihonen os. Meklin:
Leo ja muut Mechelinin – Kirjan verran sukua.
Kiiski Venla: Tekla Hultin, poliitikko
Rein Thiodolf: Leo Mechelinin elämä.
Leino-Kaukiainen Pirkko, teoksessa
Kansallisgalleria.

Kirjoittaja Arvi Meklin

Tekla Hultinin kirje Leo Mechelinille 4.1.1914 ;
Kehyskertomus laadittu Tekla Hultinin ”Päiväkirjani kertoo 1899 - 1914” mukaan.

V. 1914 VIIMEISEN KERRAN MECHELININ PUHEILLA

4 p. tammik. "Hetki sitten minulla oli katkera onni päästä Mechelinin puheille...

Sanottiin, että hänellä tänään oli muka 'parempi päivä', ja kuitenkin tapasin hänet istumassa nojatuolissaan kirjoituspöydän ääressä niin leppymättömän taudin murtamana, että kyynelet kihosivat silmiini, vaikka kaikin voimin koetin liikutustani hillitä. Hänkin oli liikutettu. Toivottaen minulle onnea ja työvoimia alkaneelle uudelle vuodelle torjui hän kaikki onnentoivotukset omasta puolestaan. Itse hän oli lopussa, sanoi hän. Sain vain sanotuksi, että onnentoivotukset näinä aikoina koskevatkin etupäässä maattamme. Hän, joka kahden keskustellessamme on aina täysin avoimesti ja luottamuksellisesti ilmaissut ajatuksensa, tuntui nytkin käyttävän tätä tilaisuutta lausuakseen, mitä hänellä sisimmässään oli sydämellä - ikäänkuin hän olisi pelännyt tämän kohtauksemme jäävän viimeiseksi. Kauheita ruumiillisia tuskia hän oli kärsinyt ja lisäksi tuli sieluntuskia - epätoivo sen johdosta, että hänen voimattomana täytyi nähdä vihollisten hävitystyötä maassamme, jota hän ei sairautensa takia kyennyt mitenkään estämään. Kotiin palattuani itkin silmäni melkein sokeiksi. Istuuduin pöytäni ääreen kirjoittamaan hänelle kirjettä, jotta saisin sanotuksi hänelle edes osan siitä, mitä en saanut suullisesti ilmaista. Sillä miksi on kaikki se, minkä tunnemme parhaimpia ystäviämme kohtaan, sanottava liian myöhään, vasta haudan partaalla?"

Helsinki 4. tammik. 1914

Rakas, rakas Leo-setä!

Yhtä kiitollinen kuin olen siitä, että Setä tänään otti minut vastaan, yhtä huolestunut olen siitä, että siten olen väsyttänyt Setää ja yhtä onneton siitä, etten ole kyennyt ilmaisemaan, mitä tunsin ja ajattelin. Minähän tulin Sedän raskaan kärsimyksen nähdessäni jälleen tyhmien kyynelteni yllättämäksi, jotka tukahduttivat kaiken, mitä olisin halunnut saada sanotuksi. Ymmärrähän kuitenkin niin hyvin, minkä tuskan täytyy Sedän voimakkaalle hengelle olla nyt pakotettu toimetonna todistamaan yhtä sen hävityksen ilmaantumista toisensa jälkeen, joka tätä nykyä kohtaa oikeuttamme ja kulttuuriamme. Täytyyhän sen, minkä me muut tässä tunnemme katkerana, kaksin verroin kivuliaammin koskea sitä, joka on nähnyt tämän sivistyksen lupaavimmassa nupullepuhjennessaan ja joka itse on omistanut sen kehitykselle herkimmän hoivan, sitä jolla on pääansio siitä, että tämä oikeus kitkemättömiin juurtuneena sisältyy kansamme tietoisuuteen - äänioikeusuudistuksen toimeenpanon jälkeen jokaisen suomalaisen miehen ja naisen tajuntaan - ja että kaikki puolueettomat oikeusoppineet yksimielisesti tunnustavat sen pätevyyden. Voisiko hän, joka on saanut kaiken tämän aikaan, olla tehnyt työtä turhaan? Eikö tällä työntuloksella olisi pysyvä arvo, jota ei voi himmentää se poliittinen auringonpimennys, joka nyt heittää peloittavan varjonsa yllemme. Auringonpimennyshän on ohimenevä ilmiö, mutta kestäessään sillä on omituinen lamauttava vaikutus kaikkeen elävään, mikä joutuu sen varjoon. Siksiköhän juuri nyt mitään merkittävää ei meillä voida suorittaa. Olen aina niin hyvin voinut ymmärtää Nov. Vremjan (1) rai-von siitä, että Mecheliniläinen käsitys Suomen poliittisesta oikeudesta "on yliopiston ja koulun kautta tunkunut kaikkiin suomalaisen kansan kerroksiin". Sillä itse asiassa tähän on totta. Ja että tämä oikeuskäsitys ei ainoastaan ole täytetty teoreettinen tieto, vaan "kategorinen imperatiivi" (2) niinmuodoin lukuun otettava moraalinen voimatekijä, senhän ovat ne maanmiehemme osoittaneet, jotka eivät ole pelänneet venäläistä uhkaa, vaan nyt Kresty:ssä (3) näyttävät maailmalle harvinaisen esimerkin perustuslain kuuliaisuudesta. Ja minkä kasvattavan esimerkin Venäjän kansalle? Eikö olekin omituista, että venäläiset näiltä suomalaisilta saavat oppia sen, mitä heidän oma Tolstoj:nsa (4) turhaan yritti opettaa heille. Minä tiedän, että Setää on pitkään huolettanut, ettei nuoremmassa polvessa näe ketään,

jolla olisi ne valtiomiehen kyvyt ja edellytykset, joita asioiden suotuisammassa käänteessä välttämättä kysyttäisiin. Tiedän myös, että tämä on ajatus, joka saattaa levottomaksi monen muun, sillä tässä maasahan ei ole ketään, joka kykenisi korvaamaan sitä mittaa, jonka setä tähän katsoen on täyttänyt. Mutta setä on kyllä oikeassa siinä, että kasvattamalla ja harjoittamalla tulee valmistaa joku tai joitakin sellaisiin toimiin. Ja lopulta täytyy meidän toki panna toivomme siihen, että käy kuin vanhassa laulussa Sten Sturesta (5) että -. "Kun hätä on suurin, löytää kyllä Jumala miehensä." Minulla ei ole valtuutta puhua muiden puolesta ja voin kumminkin huoletta kaikkien puolesta vakuuttaa Sedälle sen vilpittömän ja syvän osanoton, joka k a i k i l t a tahoilta seuraa Setää tämän sairauden aikana. Jos Cely ei niin uskollisesti vartioisi pääsyä Sedän huoneeseen, saisi Setä kyllä monin verroin useampia osoituksia siitä. Mutta omasta puolestani saan hyvin lisätä sen mitä suullisesti en saanut ilmaistuksi, minun syvimmästä sydäimestä lähtevän hartaimman kiitokseni ei ainoastaan siitä kallisarvoisesta hetkestä, jonka tänään sain viettää Sedän luona, vaan myös kaikista niistä lukuisista kerroista, jolloin minulla on aikaisemmin ollut sama etu. Kuinka monta kertaa Setä onkaan keskeyttänyt oman kiirehtivän työnsä suodakseen minulle keskustelun, antaakseen minulle neuvon tai valaistakseen tietämättömyyttäni jossain asiassa. Ja millä uupumattomalla hyväntahtoisuudella ja harvinaisella hienotunteisuudella annettiinkaan nämä tiedot ja neuvot pienelle merkityksettömälle naisylioppilaalle. Ei koskaan viittausta, että asia ylitti tämän käsityskyvyn tai oli naisen harrastuspiirin ulkopuolella. Kuinka onnekas olinkaan, että sain Sedän luona johdantaa ja tunnustusta siihen mielenkiintoon, jonka Anders Chydenius (6) ensin oli minussa herättänyt Suomen valtio-oikeuteen. Jos olisin ollut mies, olisin ehkä sellaisen kasvatuksen keralla voinut tulla siksi valtiomiesainekseksi, jota nyt etsimme. Valitettavasti olin vain tyttö. Muistan myös kiitollisuudella kaikkia niitä kertoja, jolloin Setä tavattomalla kärsivällisyydellä on korjannut ja parantanut kirjelmiäni yhdestä tai toisesta aiheesta. Sedän oma ihmeteltävän selvä, luonteva ja täsmällinen esitystapa on aina ollut saavuttamaton malli pyrinöilteni tyylillisellä alalla. Ja käytännön politiikan piirissä - kuinka paljon kallisarvoista opetusta olenkaan saanut ottaa vastaan, mitä luottamusta, jonka olen pitänyt kaikkea muuta arvokkaampana, olenkaan saanut osakseni ja mikä esimerkki jaloimmasta kansalaishengestä ja uhrautuvimmasta synnyinmaanrakkaudesta minulla onkaan ollut lähellä silmien edessä! Mikä onnen lähde tämä onkaan ollut minulle ja kuinka syvästi velvoittaakaan sellainen onni! Ainoa mitä voin tehdä on yrittää muistaa mitä

olen oppinut ja niin pitkälle kuin vähäinen kykyni ja voimani riittävät pyrkiä teoin saattamaan loppuun sen suunnan, jonka Setä on meille viitoittanut ja johon itsekkin täysimmällä vakaumuksella olen liittynyt. Voi, kuinka paljon voisin ja minun tulisikaan vielä lisätä edes lähimain osoittaakseni sen kiittolisuuden velan laatua ja laajuutta, jossa olen Sedälle parhaimmasta elämässäni. Kukaan isä ei olisi voinut antaa minulle enempää.

Lämpimimminkin toivotuksin pikaisesta toipumisesta.

Sedän sydämellisesti uskollinen

Tekla

6. helmik. "Miten käsittämätöntä! Istun kirjoittamassa tätä L. Mechelinin oman kirjoituspöydän ääressä, Celyn toimittaessa jotain asiaa ennen päivällistä, jonka aiomme syödä kahden kesken. Ja hän itse on poissa - lepää kukkaispeitteen alla hautuumaalla. Kaikki tuntuu minusta niin epätodelliselta istuessani täällä hänen hiljaisessa työhuoneessaan, jossa ainoakaan kirjaa ei ole siirretty paikaltaan. – Hautajaiset lykättiin nimittäin helmikuun 2 p:ään, jolloin valtiopäivämiehet olisivat koolla. – Hautajaiset muodostuivat todellakin ja etupäässä maan kaikkien osien yleisen osallistumisen vuoksi niin suurenmoisiksi kuin konsanaan olimme osanneet toivoa. Niin suurta ja yksimielistä arvonantoa elämäntyölleen Mechelin tuskin itse koskaan oli voinut uneksia saavansa. Ainoa, minkä olisin voinut toivoa, oli minusta - niin kummalliselta kuin saattaakin kuulua - että hän itse olisi saanut olla läsnä tätä näkemässä ja kuulemassa. Isänmaallinen tunnelma oli sekä kirkossa että ulkona hautausmaalla niin valtava, että vainajan oma tytärsikin joutui niin sen lumoihin, että hänen oli vaikea muistaa olevansa isänsä hautajaisissa. Kerran on toki taasen suuri isänmaallinen tunnelma yhdistänyt meidät kaikki. Erikoisesti minua ilahduttaa, että ylioppilasnuoriso, joka yksimielisesti tarjoutui muodostamaan kunniakujan hänen viimeisellä matkallaan, täten oli saanut kohottavan muiston koko elämäniäkseen. Niinpä on hän vielä kuolemallaankin palvellut sitä asiaa, jonka puolestahän on elänyt."

Kirje saatu Kansallisarkistosta sukututkija Päivi Mecklinin välityksellä.

Ruotsin kielestä käänsi Arvi Meklin.

Kääntäjän huomautuksia (Wikipediasta haettu) :

1. Novoje vremja (ven. Новое время, ”Uusi aika”) oli Pietarissa Venäjällä vuosina 1868–1917 ilmestynyt sanomalehti.

2. Kategorinen imperatiivi eli ehdoton käskylyause on Immanuel Kantin kuuluisa velvollisuuseettinen moraalikäsitys.

3. Krestyn tutkintavankila n:o1 (ven. Кресты, ”ristit”) on vankila Pietarissa. Viisikerroksinen vankilarakennus on valmistunut 1860-luvulla. Suomalaisia vankilassa istui muun muassa sortokausien aikana.

4. Leo Tolstoi (1828 - 1910) yksi tunnetuimmista venäläisistä kirjailijoista, myös merkittävä yhteiskunnallinen ja uskonnollinen ajattelija.

5. Sten Sture vanhempi (1440-1503) toimi Ruotsin valtionhoitajana vuosina 1470-1497 ja 1501-1503. Sture voitti Tanskan Kristianin vuonna 1471 Tukholman edustajalla, mistä syystä häntä on jälkikäteen pidetty Ruotsin vapaustaistelijana.

6. Anders (Antti) Chydenius (1729 - 1803) oli suomalainen valistusajattelija, pappi, poliitikko ja pohjoismaisen klassisen liberalismien tärkein hahmo ja taloustieteen isä.

Tekla Hultin

VUODEN 2016 MERKKIPÄIVIÄ

85-VUOTTA

Kyösti Mecklin, Taulu 81
Reino Mäcklin, Taulu 485

80-VUOTTA

Laila Nieminen, Taulu 56 – HM
Kerttu Kovanen, Taulu 554
Sirkka Haaparanta, Taulu 130
Vieno Nieminen, Taulu 207
Helena Merjola, Taulu 221

75-VUOTTA

Sinikka Rouhiainen, Taulu 36 – HM
Leo Könönen, Taulu 307
Arvo Mäcklin, Taulu 473
Marja-Liisa Mäcklin, Taulu 564
Tuula Hämäläinen, Taulu 156
Marketta Mecklin-Terävä, Taulu 107

70-VUOTTA

Leena Meklin, Taulu 187
Arvi Meklin, Taulu 440

65-VUOTTA

Pertti Mäcklin, Taulu 457

60-VUOTTA

Merja Rapa, Taulu 243

50-VUOTTA

Lauri Huhtala, Taulu 287

KUOLLEITA

8.12.2015 Vappu Inkeri Mäcklin, 79-vuotiaana
Kuivaniemellä, taulu 471

29.1.2016 Elsa Vanhala, 97-vuotiaana Lahdessa,
taulu 165 ja s. 119 ”Muistoja elämisestä”
(Helena Meklin)

23.10.2016 Reino Riihimaa, 77-vuotiaana
Raumalla, taulu 24 – HM

Kotimaa 29.1.2016

Eldankajärven "lotta Lunkreeni" kuoli 97-vuotiaana Lahdessa

Vanhala tuli tunnetuksi sota-ajan suosikki-iskelmästä Eldankajärven jää, sillä hän oli iskelmän "lotta Lunkreenin" esikuva.

Vanhala toimi talvi- ja jatkosodassa muonituslottana useissa paikoissa, muun muassa Jalkaväkirykmentti 32:ssa Uhtuan rintamalohkolla Vienan-Karjalan korvessa. Hän teki töitä pääasiassa rykmentin esikunnassa, mutta kävi myös etulinjassa kanttiinia pitämässä. Asemasotavaiheessa juoksuhaudat olivat lähellä kanttiinia.

Samaan aikaan JR 32:n valistusupseerina toimi musiikkimies Erkki Tiesmaa, joka sanoitti sota-ajan suosituimmaksi nousseen iskelmän syksyllä 1941. Tuolloin Vanhala oli 22-vuotias lotta Lampi. Vanhala sai vuosikymmeniä myöhemmin kuulla, että hän on Eldankajärven jää -iskelmän lotta Lunkreeni. Lau-luun nimi muutettiin, koska Lampi ei sopinut riimeihin.

Vanhala muutti Lahteen 1950-luvulla. Elsa Vanhalalla oli vahva vakaumus rintamalla kuluneista vuosista. Hän kertoi Etelä-Suomen Sanomien haastattelussa lokakuussa 2013 näin: "Minulla oli koko ajan tunne, että jos voin edes pieneltä osin tehdä jotain isänmaan hyväksi, niin tämä on se työ. En ajatellut, että siellä meni nuoruus. Tärkeintä on, että Suomi on vapaa maa. Ilmeisesti minun elämäni oli määrätty näin kulkemaan."

Itsenäisyyspäivänä 2013 Vanhala osallistui Linnan juhliin. Presidentti Sauli Niinistö oli kutsunut itsenäisyyspäivän vastaanotolle yli sata sotainvalidia, -veteraania ja lottaa.

Nina Rätty
nina.raty@mediataloesa.fi

Elsa Vanhala (taulu 165) kuvattuna Lahden Seudun Lottaperinneyhdistyksen puurojuhlassa vuonna 2005.

Kuva: Mirja Hussain

Elsa Vanhalan haastattelu: Yle Elävä arkisto
<http://yle.fi/aihe/artikkeli/2006/09/08/eldankajarven-lotta-lunkreeni>

Sukutuotteet

Mechelinus korut

Osta nyt itsellesi tai sukulaiselle lahjaksi Mechelinus-koru. Mikä olisikaan parempi lahja omalle lapselle, lapsenlapselle, vanhemmalle tai muulle sukulaiselle. Samalla tuet sukuseuran toimintaa, sillä sukuseura saa jokaisesta myydystä korusta 5 €.

Johanna Mecklin on suunnitellut Mechelinus-tunnuksesta kokonaisen korusarjan. Korut ovat käsintehtyjä, 925‰ hopeaa, eivätkä sisällä nikkeliä. Korut saat joko mattana tai kiiltävänä.

Hopeakorujen hinnat (ilman toimituskuluja):

- Solmioneula 80 €
- Solmioriipus 70 €
- Riipus, iso 70 €
- Riipus, keskikok. 60 €
- Korvakorut 55 – 70 €
- Maskotti 40 €
- Pinssi 35 € / kpl 100 € / 3 kpl

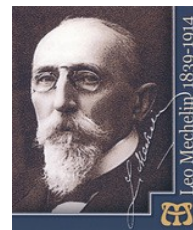
Tilaukset: Johanna Mecklin (KultaKäki Tmi)
johanna.mecklin@suomi24.fi
puh: 050-3696441

Voit hankkia korut myös kullattuna tai kokonaan kultaisina. Hinta määräytyy silloin sen hetkisen kullan hinnan mukaan. Johannalle voit esittää myös muita koruideoita, sillä tunnusta voi käyttää monenlaisiin muihin koruihin kuin kuvassa on.

Leo Mechelin postimerkki

Sukuneuvosto suunnitteli vuonna 2014 Leo Mechelinin juhluvuoden kunniaksi postimerkin. Postimerkkiä voi tilata Pekka Mekliniltä: pekka.meklin@saunalahti.fi puh: 040-5517261
Hinta 20 € /10 kpl:een arkki (1.luokka) + toimituskulut 2 €/tilaus.

Postimerkkiä voi edelleen tilata myös omakuvapostimerkkinä Postin verkkokaupasta.

Sukuviiri

Sakari Mecklin suunnitteli vuoden 2008 loppupuolella lipputankoa varten sukuviirin, ns. ”isännänviirin”. Niitä tilattiin 50 kpl (saatiin 53 kpl). Sukuseuran jäsenet olivat niistä silloin niin kiinnostuneita, että kesäkuun 2009 loppuun mennessä oli myyty jo 40 kpl. Viimeinen viiri myytiin kesällä 2012.

Sukuseura hankkii sukuviirejä uudelleen, mikäli on tarvetta, ja jäsenet ovat vielä kiinnostuneita niitä hankkimaan. Kartoitamme ennen hankintaa jäsenten kiinnostuksen.

Jos haluat hankkia lipputankoosi Mechelinusuvun isännänviirin, tee alustava tilaus Pekka Meklinille: pekka.meklin@saunalahti.fi
puh: 040-5517261

Viirien myyntihinnaksi muodostunee arviolta 40 – 50 € / kpl hankintamäärästä riippuen. Tavoitteena on, että uudet viirit voisi nostaa tankoon ensi keväänä.

Pöytästandaari

Sakari Mecklin on suunnitellut myös pöytästandaarin.

Sukuseura Mechelinuksen pöytästandaari voidaan myöntää sukuseuran jäsenille pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta toiminnasta sukuseuran toimintaperiaatteiden toteuttamiseksi tai huomattavasta taloudellisesta tuesta.

Pöytästandaari voidaan myöntää sukuseuran ulkopuolisille yhteistyökumppaneille ja toiminnan tukijoille, kuten yrityksille, yhdistyksille ja yksityishenkilöille kiitoksena tuesta.

Nämä standaarit jaetaan aina tankoineen ja jalustoineen varustettuina jalustaan kiinnitetyllä laatala, johon on kaiverrettu numero, saajan nimi ja luovutuspäivämäärä. Standaarit on kirjattava matrikkeliin. Standaarin jakamisesta päättää sukuneuvosto tapauskohtaisesti.

Pöytästandaareja voidaan myös myydä sukuseuran jäsenille. Näitä ei merkitä matrikkeliin, eikä näihin kuulu tankoa, eikä jalustaa laattoineen. Niitä myyvät erillisinä esim kirjakaupat.

Myyntihinta 30 € + toimituskulut.
Standaareja voi tilata Sakari Meckliniltä:
sakari.meklin@suomi24.fi
puh. 050-5431919

SUKUKOKOUS TAMPEREEN VAPRIIKISSA 29.7.2017

Sukukokouksen ohjelma ja tarkemmat ilmoit-
tautumisohteet kevään Suku-Uutisissa.

JÄSENMAKSU **HUOM! UUSI TILINUMERO!**

**Jäsenmaksu on 10 euroa/vuosi
tai 30 euroa toimintakausi 2015 – 2017.**

Merkitse viestikenttään kenen jäsenmaksusta
on kyse ja miltä vuosilta. Ilmoita myös osoite
sekaannusten välttämiseksi.

Seuran pankkiyhteys:

Sukuseura Mechelinus

FI77 5482 5420 0080 42

Sukuseuran jäsenrekisterissä olevat tietosi ja jä-
senmaksujesi tilanteen voit tarkistaa kysymällä
Pekka Mekliniltä. Hänelle voit tehdä jäsenhake-
muksen, ilmoittaa yhteystietojen muutoksista
sekä lisäyksistä tai muutoksista sukutauluihin.

Sukuseura Mechelinuksen kotisivut:

<http://www.mechelinus.fi>

Sukuseura Mechelinuksen Facebook-sivut:

[www.facebook.com/pages/Sukuseura-
Mechelinus](http://www.facebook.com/pages/Sukuseura-Mechelinus)

Sukuneuvoston jäsenet toimikaudella 2014-2017

Jukka-Pekka Mecklin, Puheenjohtaja
Valakankatu 15 as 2, 40200 Jyväskylä
puh. 050 361 5920

jukka-pekka.mecklin@ksshp.fi

Pertti Mäcklin, Varapuheenjohtaja
Ranuantie 107 A, 95200 Simo
puh. 044 994 1085

pertti.macklin@pp.inet.fi

Päivi Mecklin, Sihteeri
Kotiportinkuja 3 A, 02330 Espoo
puh. 050 452 4820

paivi.mecklin@gmail.com

Pentti Meklin
Hevossaarentie 103, 34300 Kuru
puh. 050 564 2595

pentti.meklin@gmail.com

Henna Mecklin
Tuomolantie 11 C 22, 26820 Rauma
puh. 044 324 1713

henna.mecklin@nettikirje.fi

Pekka Meklin
Santuntie 6, 01900 Nurmijärvi
puh. 040 551 7261

pekka.meklin@saunalahti.fi

Arvi Meklin, varajäsen
Retkeilijäntie 9 K 98, 70200 Kuopio
puh. 040 588 9485

arvi@meklin.net

***SUKUNEUVOSTON JÄSENET
TOIVOTTAVAT
RAUHALLISTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA 2017!***